

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 310/2012-15

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí senátu 5. septembra 2012 predbežne prerokoval sťažnosť JUDr. R. K., B., zastúpeného advokátom JUDr. B. F., B., vo veci namietaného porušenia základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 86/2009 a jeho uznesením zo 6. decembra 2011 a takto

r o z h o d o l :

Sťažnosť JUDr. R. K. o d m i e t a ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

O d ô v o d n e n i e :

I.

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 9. mája 2012 doručená sťažnosť JUDr. R. K. (ďalej len „sťažovateľ“), ktorou namietal porušenie základných práv podľa čl. 12 ods. 2, čl. 20 ods. 1 a čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práv podľa čl. 6 ods. 1 a čl. 14 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) a čl. 1 Dodatkového protokolu k Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dodatkový protokol“)

postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 6 Er 86/2009 a jeho uznesením zo 6. decembra 2011 (ďalej aj „napadnuté uznesenie“).

2. Sťažovateľ uviedol, že od 6. júna 2007 začal vykonávať exekučnú činnosť ako exekútor podľa zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „Exekučný poriadok“), a to aj pre obchodnú spoločnosť P., s. r. o., s ktorou bol v pracovnom pomere do 5. júna 2007. Okresný súd napadnutým uznesením však zamietol žiadosť sťažovateľa o udelenie poverenia a zároveň ex offo rozhodol o jeho vylúčení z vykonávania exekúcie z dôvodu jeho zaujatosti proti oprávnenej – spoločnosti P., s. r. o., čím zasiahol do ním označených práv. Sťažovateľ ústavnému súdu zároveň navrhol, aby sťažnosti vyhovel a nálezom vyslovil porušenie ním označených práv podľa ústavy, dohovoru a dodatkového protokolu postupom okresného súdu v označenom konaní a jeho napadnutým rozhodnutím, napadnuté uznesenie okresného súdu zrušil, vec vrátil tomuto súdu na ďalšie konanie a priznal sťažovateľovi primerané finančné zadosťučinenie, ako aj náhradu trov konania.

II.

3. Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

4. Ústavný súd podľa § 25 ods. 1 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) každý návrh predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní každého

návrhu ústavný súd skúma, či dôvody uvedené v § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie. Podľa tohto ustanovenia návrhy vo veciach, na ktorých prerokovanie nemá ústavný súd právomoc, návrhy, ktoré nemajú zákonom predpísané náležitosti, neprípustné návrhy alebo návrhy podané niekým zjavne neoprávneným, ako aj návrhy podané oneskorene môže ústavný súd na predbežnom prerokovaní odmietnuť uznesením bez ústneho pojednávania. Ústavný súd môže odmietnuť aj návrh, ktorý je zjavne neopodstatnený.

5. Predmetom sťažnosti je namietané porušenie čl. 46 ods. 1, čl. 20 ods. 1 a čl. 12 ods. 2 ústavy, čl. 6 ods. 1 a čl. 14 dohovoru, ako aj čl. 1 dodatkového protokolu postupom a rozhodnutím okresného súdu, ktorým okresný súd vylúčil súdneho exekútora z dôvodu zaujatosti navrhovaného súdneho exekútora proti oprávnenej, čo je okolnosť vylučujúca sťažovateľa z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku.

6. Ústavný súd sa predovšetkým zaoberal otázkou, či sú naplnené predpoklady meritórneho prerokovania ústavnej sťažnosti (§ 25 ods. 3 zákona o ústavnom súde), a dospel k záveru, že ju podala osoba zjavne neoprávnená podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

7. Z rozhodovacej činnosti ústavného súdu vyplýva, že domáhať sa ochrany základných práv na ústavnom súde môže fyzická osoba alebo právnická osoba jedine v záujme ochrany svojich základných práv (napr. II. ÚS 32/06, II. ÚS 80/06). Sťažovateľ musí teda namietat' porušenie svojich základných práv a v spojitosti s konaním pred všeobecným súdom je to možné len vtedy, ak je v čase doručenia sťažnosti ústavnému súdu účastníkom konania, v ktorom namieta porušenie základných práv (napr. II. ÚS 3/05).

8. Súdny exekútor má pri výkone exekučnej činnosti postavenie verejného činiteľa. Tento status mu priznáva Exekučný poriadok, ktorý v ustanovení § 2 ods. 1 ustanovuje, že exekútor je štátom určenou a splnomocnenou osobou na vykonávanie núteného výkonu súdnych a iných rozhodnutí. Podľa ustanovenia § 5 Exekučného poriadku má exekútor pri výkone exekučnej činnosti, vykonávanie ktorej je výkonom verejnej moci, postavenie

verejného činiteľa. Z uvedeného vyplýva, že právnou úpravou v Exekučnom poriadku preniesol štát časť výkonu svojej moci – špecificky moci súdnej, ktorej súčasťou je aj konanie vykonávacie – na súdnych exekútorov. Nimi sú síce fyzické osoby, avšak táto skutočnosť má význam len právne technický či organizačne inštitucionálny. Z hľadiska funkcionálneho vykonávajú tieto osoby štátnu moc, resp. moc súdnu. Preto ak súdny exekútor vykonáva funkcie, ktoré by inak bol povinný vykonávať štát, resp. súd, je pri výkone zverenej štátnej moci povinný rešpektovať a dbať na základné práva tých osôb, vo vzťahu ku ktorým prenesenú štátnu moc vykonáva; rovnako tak pre tieto osoby musí platiť rovnaký štandard ochrany ich základných práv ako v konaní pred súdmi.

9. Podľa § 37 ods. 1 Exekučného poriadku účastníkmi konania sú oprávnený a povinný; iné osoby sú účastníkmi len tej časti konania, v ktorej im toto postavenie priznáva tento zákon. Ak súd rozhoduje o trovách exekúcie, účastníkom konania je aj poverený exekútor.

10. Z citovanej definície účastníkov exekučného konania vyplýva, že poverený súdny exekútor je účastníkom konania len vtedy, ak exekučný súd rozhoduje o trovách exekúcie.

11. Z uvedeného vyplýva, že súdny exekútor nemá aktívnu legitimáciu na podanie sťažnosti ústavnému súdu proti rozhodnutiu o jeho vylúčení z dôvodu zaujatosti navrhovaného súdneho exekútora proti oprávnenej, teda vzhľadom na okolnosť vylučujúcu navrhovaného exekútora z vykonávania exekúcie podľa § 30 ods. 1 Exekučného poriadku. V takomto prípade je súdny exekútor objektom rozhodovania a sám ako súčasť súdnej moci nie je nositeľom žiadnych základných práv, a to ani v záujme ochrany účastníka exekučného konania (oprávneného).

12. Pri predbežnom prerokovaní sťažnosti ústavný súd nepochybne zistil, že sťažovateľ nemal v namietanom konaní pred okresným súdom, výsledkom ktorého je namietané rozhodnutie, postavenie účastníka konania, a teda nie je oprávnenou osobou na podanie sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy (mutatis mutandis II. ÚS 113/02, I. ÚS 343/09, II. ÚS 245/2011).

13. Keďže porušenie označených práv v namietanom konaní pred ústavným súdom namietala osoba odlišná od účastníka tohto súdneho konania, ústavný súd pri predbežnom prerokovaní sťažnosť odmietol podľa § 25 ods. 2 zákona o ústavnom súde ako podanú zjavne neoprávnenou osobou.

14. Vzhľadom na odmietnutie sťažnosti sa ústavný súd ďalšími návrhmi sťažovateľa uplatnenými v sťažnosti nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. septembra 2012